

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

2014-2020

**European
Commission**
Maritime Affairs
and Fisheries

Βασικά χαρακτηριστικά

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας για την περίοδο 2014-2020: συμβάλλει στην εφαρμογή της ΚΑΛΠ με επαρκείς οικονομικούς πόρους
- Εστίαση στον άνθρωπο και τις τοπικές κοινωνίες που εξαρτώνται από την αλιεία
- Προώθηση της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ
- Σταθερή χρηματοδότηση της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής

Αλληλεξάρτηση και συνάφεια με άλλες νομικές διατάξεις

Αλληλεπίδραση με άλλα ταμεία

- **Κοινό στρατηγικό πλαίσιο και συμφωνίες σύμπραξης:**
 - Ίδιοι κανόνες - απλούστευση
 - Κοινό πλαίσιο προγραμματισμού και εφαρμογής – καλύτερος συντονισμός
 - Ειδικοί κανόνες - ΕΤΘΑ
- **ΟΘΠ ενσωματωμένη σε άλλα ταμεία του ΚΣΠ - συνέργειες με ευρύτερες πρωτοβουλίες, όπως οι στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες**

Αρχιτεκτονική (1)

Συνδιαχείριση:

4 πυλώνες:

- Βιώσιμη και έξυπνη αλιεία
- Βιώσιμη και έξυπνη υδατοκαλλιέργεια
- Βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας
- Συνοδευτικά μέτρα της ΚΑΛΠ:

Συλλογή δεδομένων, μέτρα ελέγχου και κοινής
οργάνωσης αγοράς

Αρχιτεκτονική (2)

Άμεση διαχείριση:

- Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική
- Συνοδευτικά μέτρα στο πλαίσιο της ΚΑΛΠ:
 - Επιστημονικά δεδομένα
 - Διακυβέρνηση
 - Στοιχεία ελέγχου
 - Εθελοντικές εισφορές σε ΠΟΔΑ (διεθνείς οργανισμοί)
 - Τεχνική βοήθεια

Ευρώπη 2020 και ΕΤΘΑ

Ενισχύσεις ευθυγραμμισμένες με 3 θεματικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»:

- Προώθηση της απασχόλησης και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
- Προστασία του περιβάλλοντος και της αποτελεσματικότητας των διαθέσιμων πόρων

6 Προτεραιότητες της Ένωσης

Ευθυγράμμιση των θεματικών στόχων της Ευρώπης 2020 με τους στόχους της αναθεωρημένης ΚΑΛΠ και της ΟΘΠ:

1. Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής
2. Ενίσχυση της καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασισμένης στη γνώση αλιείας
3. Ενίσχυση της καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασισμένης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας
4. Προώθηση της βιώσιμης και αποδοτικής ως προς την χρήση πόρων αλιείας
5. Προώθηση της βιώσιμης και αποδοτικής ως προς την χρήση πόρων υδατοκαλλιέργειας
6. Βελτίωση της ορθής εφαρμογής των κανόνων της ΚΑΛΠ

Διάλυση σκαφών: κατάργηση χρηματοδότησης

- Η αλιευτική ικανότητα δεν έχει μειωθεί, παρά τα 2,7 δισ. ευρώ που δαπανήθηκαν για την χρηματοδότηση της διάλυσης από το 1994 μέχρι σήμερα.
- Δριμύτατη κριτική από Ελεγκτικό Συνέδριο
- Σχέση κόστους οφέλους: έως 1 εκατ. ευρώ για τον κάτοχο σκάφους έναντι 5-6 χιλιάδων ευρώ για τη δημιουργία μιας θέσης απασχόλησης σε μια αλιευτική κοινότητα

Νέα μέτρα για την αλιεία (1)

Εστίαση στην κοινωνική βιωσιμότητα:

- Στήριξη κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία
- Συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας επί του σκάφους
- Ανάπτυξη και θέσεις εργασίας μέσω δια βίου μάθησης, νέων δεξιοτήτων και ίδρυσης νέων επιχειρήσεων με έμφαση στους αναδυόμενους θαλάσσιους κλάδους
- Ισότητα των δύο φύλων: “*rêche à ried*” (αλιεία από την ακτή), εκπαίδευση για συζύγους αλιέων
- Στήριξη του κοινωνικού διαλόγου

Μέτρα για την παράκτια αλιεία

- Κατανομή των κονδυλίων με βάση το μέγεθος και την σπουδιαότητα του παράκτιου στόλου μικρής κλίμακας
- Αύξηση της έντασης των ενισχύσεων σε 75% για όλα τα μέτρα (60% σύμφωνα με το ΕΤΑ)
- Προσαρμοσμένα μέτρα για παράκτιους στόλους μικρής κλίμακας: συμβουλευτικές υπηρεσίες, ίδρυση νέων επιχειρήσεων, επανεξοπλισμός των σκαφών και ειδικές ενισχύσεις για συζύγους αλιέων
- Άξονας τοπικής ανάπτυξης (σημερινός άξονας 4), προς όφελος κυρίως της μικρής κλίμακας και της παράκτιας αλιείας

Νέα μέτρα για την αλιεία (2)

Οικονομική βιωσιμότητα:

- Καινοτομία στις ιδέες, στα προϊόντα, στις υπηρεσίες, στις τεχνικές αλιείας και στη διαχείριση πόρων, καινοτομία τοπικού επιπέδου σε αλιευτικές περιοχές, υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας
- Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας, ιδίως μέσω μέτρων στήριξης της εμπορίας, της διαφήμισης και της ποιότητας
- Εκσυγχρονισμός των σκαφών αλιείας όσον αφορά την ασφάλεια και την υγιεινή, την επιλεκτικότητα των εργαλείων, την ενεργειακή απόδοση, την ποιότητα των αλιευμάτων και την απαγόρευση των απορρίψεων. Μεγαλύτερη ένταση της ενίσχυσης σε σχέση με το ΕΤΑ τόσο για στόλους μικρής κλίμακας όσο και για βιομηχανικούς στόλους
- Πρόσθετοι εισοδηματικοί πόροι μέσω μέτρων που αποσκοπούν στην διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας

Νέα μέτρα για την αλιεία (3)

- Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας με βάση τη νέα ΚΑΛΠ:
- Στήριξη της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης (ΜΒΑ) και της αλιείας χωρίς απορρίψεις
- Μέτρα διατήρησης (περιφερειοποίηση) σύμφωνα με την ΚΑΛΠ
- Συμπράξεις μεταξύ αλιέων και επιστημόνων
- Οικο-καινοτομία
- Προώθηση της συμμετοχής των αλιέων στη διαχείριση, την αποκατάσταση και την επιτήρηση των περιοχών NATURA 2000 και άλλων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών (θαλάσσια απορρίμματα, υπηρεσίες βιοποικιλότητας)
- Χρηματοδότηση πιο επιλεκτικών αλιευτικών εργαλείων ή τεχνικών αλιείας

Ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας

Οικονομική ανάπτυξη και θέσεις εργασίας:

- Ενθάρρυνση στους νέους επιχειρηματίες
- Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο: διοίκηση επιχειρήσεων, και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης

Καινοτομία και νέες μορφές υδατοκαλλιέργειας:

- Υπεράκτια και μη διατροφική υδατοκαλλιέργεια,
- Νέες μορφές εισοδήματος μέσω της πολυλειτουργικής υδατοκαλλιέργειας
- Αύξηση της προστιθέμενης αξίας προϊόντων μέσα από μεταποίηση, επεξεργασία, άμεση εμπορία και πώληση

Ενίσχυση της υδατοκαλλιέργειας (2)

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα:

- Αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας μέσω χωροταξικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού και σχεδιασμού υποδομών στις ζώνες υδατοκαλλιέργειας
- Προώθηση της υδατοκαλλιέργειας με υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και παροχή περιβαλλοντικών υπηρεσιών

Αντιμετώπιση των κινδύνων για την δημόσια υγεία :

- Ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών και δεοντολογίας σχετικά με τη βιο-υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων
- Ενίσχυση ασφάλισης της παραγωγής

Βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας – αξιοποίηση της μέχρι τώρα επιτυχίας

- Ανάπτυξη και θέσεις εργασίας, κοινωνική συνοχή
- Καινοτομία σε τοπικό επίπεδο
- Το περιβάλλον ως κεφάλαιο ανάπτυξης / καθεστώτα τοπικής συντήρησης
- Έμφαση στην δημιουργία προστιθέμενης αξίας στον αλιευτικό τομέα και προώθηση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων
- Μεγαλύτερη στήριξη στρατηγικών τοπικής δικτύωσης και οργάνωσης
- *"Πολλαπλή χρηματοδότηση"*: επιλογή των Κρατών μελών

Μέτρα ελέγχου στο πλαίσιο της συνδιαχείρισης

Ειδικοί κανόνες:

- Εξασφάλιση των πόρων
- Ειδικές διατάξεις του ΕΠ για τον έλεγχο - δύναται να τροποποιούνται κάθε 2 έτη ώστε να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες προτεραιότητες της Ένωσης ως προς την εν λόγω πολιτική
- Διαφοροποιημένα ποσοστά συγχρηματοδότησης

Πλεονεκτήματα:

Πολυετής στρατηγικός σχεδιασμός, λιγότερη γραφειοκρατία

Συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο της συνδιαχείρισης

Ειδικοί κανόνες:

- Ετήσια προγράμματα εργασιών συμπληρώνουν τον πολυετή προγραμματισμό και επιτρέπουν τακτικές επαφές μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών
- Εξασφάλιση πόρων
- Ειδικές διατάξεις στο ΕΠ

Πλεονεκτήματα:

Πολυετής στρατηγικός σχεδιασμός, λιγότερη γραφειοκρατεία

Μέτρα για την οργάνωση της αγοράς

Βελτιωμένα προϊόντα

Αύξηση προστιθέμενης αξίας μέσω εμπορίας και μεταποίησης

Υποστήριξη των ΟΠ (σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΟΑ)

Μέτρα ειδικά σχεδιασμένα για οργανώσεις παραγωγών

Σχέδια παραγωγής και εμπορίας

Ενισχύσεις για την αποθεματοποίηση (σταδιακή κατάργηση)

Μέτρα για τις υπερπόντιες περιοχές της ΕΕ

Ειδική χρηματοδοτική αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους

Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική

- **Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική:** βιώσιμη ανάπτυξη μέσω δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη θάλασσα προς όφελος των παράκτιων περιοχών και των θαλάσσιων κλάδων της οικονομίας
- **Εργαλεία συντονισμού της θαλάσσιας πολιτικής**
 - Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός
 - Ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση
 - Γνώση του θαλάσσιου περιβάλλοντος
 - Οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική
- **Γαλάζια ανάπτυξη:** ανάπτυξη νέων κλάδων της θαλάσσιας οικονομίας

Όροι και προϋποθέσεις

Ex ante και ex post προϋποθέσεις

- Εκ των προτέρων: εκπλήρωση γενικών **προϋποθέσεων** όπως η διαχειριστική ικανότητα της διοίκησης (κοινές για όλα τα Ταμεία)
- Εκ των υστέρων: αποθεματικό ποσό διανέμεται ανάλογα με τις επιδόσεις των Κρ. Μ. και την επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020.

Ειδικές προϋποθέσεις ΕΤΘΑ:

- Συμμόρφωση των κρατών μελών και των οικονομικών φορέων **με τους κανόνες της ΚΑΛΠ.**
- **Θέσπιση πολυετών εθνικών στρατηγικών σχεδίων για την υδατοκαλλιέργεια.**
- Ευνοϊκό περιβάλλον για τη δημιουργία νέων εταιριών, διοικητική ικανότητα για τα αλιευτικά δεδομένα καθώς και για τον έλεγχο.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα:

- Καλύτερη **συμμόρφωση** με τους κανόνες της ΚΑΛΠ
- Μεγαλύτερη **συνοχή** με τους στόχους της μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ

Ειδικές προϋποθέσεις του ΕΤΘΑ

Προϋποθέσεις	Συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης		
Για τους οικονομικούς λειτουργούς			
Σοβαρή παράβαση άρθρο 42 του κανονισμού για την ΠΛΑ (ΙΥΥ)	Μη επιλεξιμότητα των αιτήσεων	Ανάκτηση κονδυλίων	Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη
Σκάφος που εμπλέκεται σε ΠΛΑ (ΙΥΥ)			
Άλλες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΚΑΛΠ			
Για τα κράτη μέλη			
Εκ των προτέρων: Ικανότητα υποχρεώσεων ελέγχου		Αναστολή των πληρωμών	Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή
Εκ των προτέρων: Ικανότητα υποχρεώσεων συλλογής δεδομένων			
Εκ των προτέρων: Εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την υδατοκαλλιέργεια			
Μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της ΚΑΛΠ	Διακοπή των πληρωμών	Αναστολή των πληρωμών	Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

Νέο πλαίσιο αξιολόγησης και παρακολούθησης

- Διαδικασία - διάλογος με τα κράτη μέλη για το πλαίσιο και τους δείκτες:
 - Δείκτες εκροών (output)
 - Περιεχόμενο του αποτελεσμάτων (περιορισμένος αριθμός - περίπου 10)
 - Δείκτες σχεδίου αξιολόγησης (συνεχές από εκ των προτέρων έως εκ των υστέρων)
- Πλαίσιο επιδόσεων βασισμένο σε δείκτες αποτελεσμάτων
 - Η επίτευξη των στόχων που τίθενται στο ΕΠ θα ενεργοποιήσει το αποθεματικό
 - Ανάγκη διασφάλισης φιλόδοξων στόχων
- Ενδεικτικό παράδειγμα:
 - Επίπεδο ΕΕ: η μείωση των απορρίψεων αποτελεί προτεραιότητα
 - Συμβάσεις Σύμπραξης/ΕΠ: θέσπιση στόχου μείωσης των απορρίψεων μέσω οροσήμων/επιλογής μέτρων και χρηματοδοτικής κατανομής
 - Ειδικές εκθέσεις το 2017 και το 2019 ως προς την επίτευξη των στόχων
- Αξιολόγηση: εκ των προτέρων στα πρώτα στάδια, συνεχής για τις ειδικές εκθέσεις, εκ των υστέρων από τα κράτη μέλη

Δημοσιονομική διαχείριση στο πλαίσιο της συνδιαχείρισης

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που εισάγονται με το ΕΤΘΑ:

- **Μέτρα:** Έλεγχος, συλλογή δεδομένων και ορισμένα μέτρα εμπορίας
- **Μηχανισμός:** εναρμονισμένος, μέσω του νέου δημοσιονομικού κανονισμού της Ένωσης και βασισμένος στο μοντέλο AGRI
- **Κανόνες:** Προτείνονται κοινές διατάξεις για όλα τα ταμεία (AGRI, REGIO, EMPL, HOME, MARE)
- **Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και διαδικασία επιτροπολογίας:** Συνθήκη της Λισαβόνας

ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ με το ΕΤΘΑ:

- **Μόνο 1 επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ) ανά κράτος μέλος =**
 - 1 διαπραγμάτευση
 - 1 απόφαση για την έγκριση του ΕΠ

Χρηματοδοτική κατανομή και πόροι

- Συνδιαχείριση:

5.520 εκατ. ευρώ εκ των οποίων:

4.535 εκατ. Ευρώ για **Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και των αλιευτικών περιοχών**

477 εκατ. ευρώ για **Έλεγχο και εφαρμογή/συμμόρφωση**

358 εκατ. ευρώ για **Συλλογή δεδομένων**

105 εκατ. ευρώ για **Υπερπόντιες περιοχές**

45 εκατ. Ευρώ **Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση**

- Άμεση διαχείριση:

1.047 εκατ. ευρώ από την ΟΘΠ **Επιστημονικές συμβουλές, έλεγχος, διακυβέρνηση και τεχνική βοήθεια**

Απλούστευση

- Ένα ενιαίο χρηματοδοτικό μέσο. Η συλλογή δεδομένων, ο έλεγχος και η παρέμβαση στην αγορά αποτελούν αντικείμενο συνδιαχείρισης
- Δυνατότητα χρήσης των ίδιων φορέων για την εφαρμογή, όπως π.χ. στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης
- Συνεκτικός προγραμματισμός, πλαίσιο αξιολόγησης και παρακολούθησης μέσω ενός περιορισμένου αριθμού κοινών δεικτών για όλα τα κράτη μέλη
- Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που καλύπτει όλες τις περιοχές (χωρίς διάκριση μεταξύ σύγκλισης και μη σύγκλισης)
- Ένα ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ ύψους 75% (με εξαίρεση τη συλλογή δεδομένων και τον έλεγχο)
- Ενιαία ένταση της ενίσχυσης της τάξης του 50% (με ελάχιστες εξαιρέσεις)
- Ευρεία χρήση ποσών κατ' αποκοπή

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

